

БЪЛГАРСКИ

юли, 2005 г.

BOLGÁR HÍREK • A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA • JÚLIUS



VÁLASZTÁSOK

Parlamenti választások
Bulgáriában

A parlamenti választásokat 2005. június 25-én tartották meg Bulgáriában. A szavazásra jogosultak mintegy 56%-a járult az urnákhoz. A választásokon indult 22 párt közül 7 jutott át a 4-os küszöbön és került be a parlamentbe. A Koalíció Bulgáriáért (szocialista) párt a szavazatok 33,98%-át kapta és 82 helyet szerzett az országgyűlésben. A II. Szimeon Nemzeti Mozgalom 21,83%-kal 53 helyet tudhat magáénak, a Mozgalom a Jogokért és Szabadságért 14,07%-kal 34 mandátumhoz jutott. Az Ataka (Támadás) Koalíció (8,93%) 21, az Egyesült Demokrata Erők Koalíció (8,44%) 20, a Demokraták az Erős Bulgáriáért (7,07%) 17, a Bolgár Népi Szövetség Koalíció (5,7%) 13 helyet szerzett.

Az Országgyűlés alakuló ülését 2005. július 11-én tartották meg, amelyen megválasztották a parlament elnökét és alelnökeit. A jelenlegi parlamentben egy volt államelnök, három volt miniszterelnök és 27 volt miniszter, valamint 8 volt polgármester lett képviselő. A legfiatalabb képviselő 22, a legidősebb 76 éves. Összesen 21 képviselő született a múlt század 70-es éveiben. A középkorúak vannak a legtöbben, 97-en születtek az 1950-es években. Nyolc képviselő van 65 év felett.

A képviselők között kevesebb a nő, mint az előző országgyűlésben, összesen 50-en vannak, az előző ciklus 63 képviselőasszonyával szemben.

Избори за 40-то
Народно събрание

Изборите за 40-то Народно събрание се състояха на 25 юни 2005 г. по пропорционална система с изборни листи на партии, коалиции и независими кандидати, регистрирани в 31 многомандатни избирателни райони. В изборите участваха 22 партии и коалиции и 3-ма независими кандидати. Седем политически сили преминаха четирипроцентовия праг за участие в разпределението на местата в парламента. Коалиция „Коалиция за България“ спечели 33.98 % и получи 82 мандата.

„Национално движение Симеон Втори“ спечели 21.83 % от гласовете на избирателите и получи 53 мандата.

„Движение за права и свобода“ спечели 14.07 % и получи 34 мандата.

Коалиция „Атака“ спечели 8.93 % и получи 21 мандата.

Коалиция „Обединени Демократични Сили“ спечели 8.44 % и получи 20 мандата.

„Демократи за Силна България“ спечели 7.07 % и получи 17 мандата.

Коалиция „Български Народен Съюз“ спечели 5.70 % и получи 13 мандата.

Най-възрастният депутат в 40-то Народно събрание – Коста Цонев, откри на 11 юли 2005 г. първото заседание.

Депутатите от 40-то Народно събрание избраха Георги Пирински от Коалиция за България за председател на парламента, а Любен Корнезов – за заместник-председател.

Камелия Касабова от НДСВ и Юнал Лютфи от ДПС са избрани за постоянни заместник-председатели на Народно събрание, а заместник-председателите Петър Берон

от Коалиция „Атака“, Филип Димитров от Коалиция „Обединени Демократични сили“, Екатерина Михайлова от Демократи за Силна България и Анастасия Мозер от Коалиция „Български Народен съюз“ ще се сменят на ротационен принцип. Народните представители избраха и състав на временната комисия, която да изготви Правилника за организацията и дейността на 40-то Народно събрание. Един експрезидент, трима бивши премиери и 27 министри от различни правителства са сред народните представители в 40-то Народно събрание. Осем са досегашните кметове на общини, които стават депутати в парламента – петима са в групата на левицата, двама в ПГ на ОДС и един в ПГ на БНС.

Най-младият депутат в 40-ия парламент е внукът на Радой Ралин Димитър Кинов Стоянов, избран с листата на коалиция „Атака“ в София. Той е на 22 години и е студент по право.

Общо 21 депутати са родени след 70-та година на миналия век. Преобладават народните представители на средна възраст – 97 са родените през 50-те години на миналия век. Между 60-та и 69-та година са родени 69 депутати, а 44 народни избранници – между 40-та и 49-та година на миналия век.

Осем депутати са надхвърлили 65 години. Най-възрастният е 76-годишният Коста Цонев от НДСВ.

Жените в този парламент са по-малко, отколкото в предишното Народно събрание, според окончателния списък, оповестен от ЦИК. Сега представителките на нежния пол са 50, докато в началото на 39-то Народно събрание те бяха 63. Както и в миналото Народно

събрание най-много народни представителки има в групата на НДСВ – 21 от 53 депутати. В групата на левията дамита са 16 от 82 народни представители. В групата на ДПС от 34 депутати три са жени. Четири са народните представителки в групата на ОДС, която има 20 депутати, също толкова са и в групата на

ДСБ, в която има 17 депутати. От 21 народни представители в групата на коалиция „Атака“ има само една жена. Една е дамата и в групата на БНС, която е от 13 депутати.

ИЗВЛЕЧЕНИЕ ОТ ПРОТОКОЛ
на СЕКЦИОННАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
в ИЗБИРАТЕЛНА СЕКЦИЯ № 329900307 (Будапеща)
за избиране на народни представители на 25 юни 2005 г.

1. Брой на избирателите в основния избирателен списък: 228
3. Брой на гласувалите избиратели според подписите в избирателните списъци: 228
5. Брой на намерените в избирателните кутии бюлетини: 228
9. Брой на недействителните гласове: 1
10. Брой на действителните гласове: 227

11. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ГЛАСОВЕТЕ ПО КАНДИДАТСКИ ЛИСТИ
Наименование на партията или коалицията

„КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ – БСП, ПБС, ПД – СОЦИАЛДЕМОКРАТИ, ДСХ, П. „РОМА“ КПБ, БЗНС – АЛ. СТАМБОЛИЙСКИ, ЗПБ“	44
„КАМАРА НА ЕКСПЕРТИТЕ“	1
НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ СИМЕОН ВТОРИ (НДСВ)	84
КОАЛИЦИЯ „ДОСТОЙНА БЪЛГАРИЯ“	2
„ДЕМОКРАТИ ЗА СИЛНА БЪЛГАРИЯ“ (ДСБ)	35
КОАЛИЦИЯ НА РОЗАТА (ПАРТИИ БСД, НДПС И ОБТ)	4
СЪЮЗ НА СВОБОДНИТЕ ДЕМОКРАТИ, БЗНС – НАРОДЕН СЪЮЗ, ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ – КОАЛИЦИЯ „БЪЛГАРСКИ НАРОДЕН СЪЮЗ“	8
НОВОТО ВРЕМЕ	3
КОАЛИЦИЯ „АТАКА“	19
„ОБЕДИНЕНА ПАРТИЯ НА ПЕНСИОНЕРИТЕ В БЪЛГАРИЯ“	1
ДПС „ДВИЖЕНИЕ ЗА ПРАВА И СВОБОДИ“	2
БЪЛГАРСКА ХРИСТИЯНСКА КОАЛИЦИЯ	1
ОДС – СДС, ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ, ДВИЖЕНИЕ „ГЕРГЬОВДЕН“; БЗНС НС – БЗНС, ДРОМ	23

VÁLASZTÁSOK

A legtöbb nő képviselő a II. Szimeon Nemzeti Mozgalom parlamenti csoportjában található – 21-en vannak. A szocialistáktól 16, a Mozgalom a Jogokért és Szabadságért párt sorából 3 nő jutott be a parlamentbe.

A budapesti szavazóközvetben 228-an jelentek meg az urnánál, a leadott szavazatok közül 227 volt érvényes.

A szavazatok megoszlása:

II. Szimeon	
Nemzeti Mozgalom	84
Koalíció Bulgáriáért	44
Demokraták	
az Erős Bulgáriáért	35
Egyesült Demokrata	
Erők	23
Ataka Koalíció	19
Bolgár	
Népi Szövetség	8
Rózsa Koalíciója	4
Új Idő	3
Mozgalom a Jogokért és Szabadságért	2
Méltó? Bulgária	
Koalíció	2
Bulgáriai Nyugdíjasok	
Egyesült Pártja	1
Bolgár Keresztény	
Koalíció	1



Помен

На 11 юли 2005 г. се навършват 2 години от смъртта на нашата скъпа приятелка
Киш Йожефне (Таня)

Поклон пред светлата ѝ памет!

От приятелките ѝ

TÁBOR

Jantra-tábor Fertődön

A Jantra Néptáncgyűttes hagyományos fertődi táborozására idén június végén és július elején került sor. A táborban a tavalyi évhez hasonlóan a Jantra táncosain kívül a szigetzentmiklósi Mézeskalács táncgyűttes tagjai is részt vettek. A fiatalok, akik összesen 110-en voltak, az idén más balkáni népek táncait tanulták az Esterházy-kastélyban található iskolában. A szerb táncokat Rusz Igor és Suhajda Anita, a görögöket Papadopoulou Aphrodité tanította a táncosoknak. A hagyományoknak megfelelően a tábor ebben az évben is háromnapos BULFEST-tel zárult, amelyre Fertődre érkezett a bánáti bolgár Balgarcse Táncgyűttes is a romániai Vingárol. Július 1-én pénteken a Jantra Néptáncgyűttes, a Balgarcse Néptáncgyűttes és a Zeusz együttes a Hegykői Művészeti Fesztiválon lépett fel a Tornácos-házban, ahol a nézők megköstölhatták a bolgár ételkülönlegességeket is. Fertődön, a Gránátos étterem kerthelyiségében szombaton került sor a gálaestre, amelyre az idén is több százan voltak kíváncsiak. Az évek során megbizonyosodott, hogy bevált a Soproni Bolgár Kisebbségi Önkormányzat ötlete, hogy a rendezvény a környező országokban élő bolgárok regionális találkozóhelyévé váljon, a bánáti bolgárokon kívül nagyon sok szlovákiai ausztriai és lengyelországi bolgár is ellátogatott a fesztiválra. A nagyszabású műsorban a Jantra és a Roszica Néptáncgyűttes, valamint a Balgarcse Néptáncgyűttesen kívül a görög Zeusz zenekar is fellépett, akik Canka Marinova (ének) és Pavlin

БУЛФЕСТ във Фертьод

Традиционният лагер на танцов състав „Янтра“ във Фертьод тази година се състоя в края на юни и началото на юли. Както и през миналата



година, освен танцьорите от „Янтра“ в лагера участва и танцов състав „Мезешкалач“ от Сигетсентмиклош. В училището, разположено в замъ-



ка на Естерхази, 110 младежи учиха танци на други народи. Учители по сръбски танци бяха Игор Рус и Анита Шухайда,



а по гръцки – Афродите Пападополу. Както всяка година, лагерът завърши с тридневен БУЛФЕСТ, за който пристигна и танцовият състав на банатските болгари „Българче“ от Винга (Румъния). На 1 юли, петък, танцовите състави „Янтра“ и „Българче“ заедно с оркестър „Зеус“ се предста-

виха на Фестивала на изкуствата в Хедкьо, а зрителите имаха възможност да дегустират българска кухня.

В събота, в градината на ресторант Гранатош във Фертьод, се състоя гала-вечер, която предизвика интерес у стотици зрители. С годините се утвърди идеята на Българското самоуправление в Шопрон на фестивала са бъдат канени и представители на българските общности от съсед-



ните страни, за да се превърне в място за регионална среща на българите от Средна Европа. Освен банатските болгари, на срещата бяха дошли бъл-



гари от Словакия, Австрия и Полша. В богатата програма взеха участие танцовите състави „Янтра“ и „Росица“, Фолклорният състав „Българче“, гръцкият оркестър „Зеус“, който заедно с Цанка Маринова и Павлин Станчев (акордеон) се представи и с един български блок пред публиката. Изненада от Българското самоуправление в Шопрон бяха поканените за участие в програмата изпълнители на кючек. Голямата награда на томболата бе летуване в България за двама, осигурено от Робинзон Травел.



Забавата мина в добро настроение и танци до зори. Последната вечер съставите „Янтра“ и „Българче“ се представиха в Шопрон, където танцуваха на сцената на Централния площад пред многобройна публика. Организаторите на лагера, Българското младежко дружество и Българското самоуправление в Шопрон, из-



казват благодарност на спонсорите на лагера и на БУЛ-ФЕСТ: Фонда за национални и етнически малцинства в Унгария, българските самоуправления в Уйпещ, XII район на Будапеща и Сигетсентмиклош, Българското републиканско самоуправление, кметствата на Хедкьо, Фертьод и Шопрон, програмния бюлетин „Шопрон Ещ“, Рабенщайнер ООД.



Българи на СИГЕТ

На XIII-ия поп-рок Сигет фестивал, който тази година ще се състои от 10 до 17 август ще се представи и българският кларинетист Иво Папазов (Ибряма). Сам той определя своята музика като „балкански джаз“. Неотдавна Иво Папазов получи голямата награда на ББС за музикант на годината. Неговият концерт ще бъде на 12 август.

В програмата на Шатра Амбиент на Сигет (втората най-популярна сцена на феста измежду повече от 50), ще има също българско присъствие: Дишам и Емил Билярски като DJ El (15 август), Ом и Николай Иванов (13 август).

Уикедата ще свири на 15 август на сцена WAN2.

Bolgár fellépők a XIII. Sziget Fesztiválon (2005. augusztus 10-17.)

Augusztus 12. péntek

18.15 Pannon GSM Világzenei Nagyszínpad

Augusztus 13. szombat

23.00 Roma Sátor

01.50 Cökxpon Ambient Sátor

Augusztus 15. hétfő

21.00 Wan2 Színpad

01.40 Cökxpon Ambient Sátor

Augusztus 16. kedd

23.00 Roma Sátor

Ivo Papazov

Karandila

Nikolai Ivanov OM
ethnotrance koncert

Wickedá

Disham
ethnotrance

Martin Lubenov

АКТУАЛИС

При какви условия се освобождават българските граждани, пребивавали продължително в чужбина от здравноосигурителни вноски за периода 2000-2004 г.

В бр. 45 на ДВ е публикуван Закона за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване, с който беше създадена възможност българите, които са пребивавали продължително в чужбина и за периода 1 януари 2000 г. – 31 декември 2004 г. са натрупали задължения към Националната здравноосигурителна каса да бъдат освободени от заплащането им при определени от закона условия. Съгласно §19в от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за здравното осигуряване българските граждани, които за периода от 1 януари 2000 г. до 31 декември 2004 г. са пребивавали извън страната повече от 183 дни през една календарна година и дължат здравноосигурителни вноски за своя сметка за този период могат да бъдат освободени от задължението за внасяне на тези вноски, ако не са направили свободен избор на изпълнител на медицинска помощ, сключил договор с районната здравноосигурителна каса по чл. 4, ал. 1 от закона за съответната календарна година (.§ 19в от ПЗР на ЗЗО).

Разпоредбата на §19в е в сила от 1 юни 2005 г.

Редът за освобождаване от внасяне на здравноосигурителни вноски на българските граждани, които са пребивавали в чужбина за периода до 31 декември 2004г. е определен в инструкция, издадена от управителя на Националния осигурителен институт (Инструкция №4 на НОИ от 1 юни 2005 г. публ. ДВ бр.47 от 2005 г.).

Инструкцията е съгласувана с директора на Националната здравноосигурителна каса.

На основание чл. 2 от инструкцията тези лица подават молба – декларация по образец в съответното териториално поделение на осигурителния инс-

титут по постоянен адрес в страната. Молби – декларации могат да се подават до 31 декември 2006 г. лично, по пощата с препоръчано писмо с обратна разписка, по електронен път или от упълномощено лице. Молба-декларация по електронен път може да се подава от лица, притежаващи удостоверение за универсален електронен подпис, издадено от доставчик на удостоверителни услуги, регистриран съгласно чл. 34 или при спазване на процедурата по чл. 44 от Закона за електронния документ и електронния подпис.

В молбата-декларация се вписват трите имена и единен граждански номер на лицето, данни от документа за самоличност – номер, дата и място на издаване, адрес за кореспонденция в България. Когато молбата-декларация се подава от упълномощено лице в нея се попълват същите данните за упълномощеното лице.

Лицата, които са пребивавали в чужбина могат да бъдат освободени от задължение за внасяне на здравноосигурителни вноски за периода до 31 декември 2004 г. при положение, че:

са пребивавали извън страната повече от 183 календарни дни през календарната година; не са направили избор на изпълнител на медицинска помощ (личен лекар).

В молбата – декларация лицата декларират точните периоди, през които са пребивавали в чужбина поотделно за всяка година включена в периода, като се попълва деня и месеца на напускане и деня и месеца на завръщане в страната. В молбата се декларира и обстоятелството дали е направен избор на изпълнител на медицинска помощ. В случай, че лицето има избор на личен

лекар попълва датата, на която е направил избора.

За удостоверяване на периодите на пребиваване извън страната към молбата- декларация се прилага един от следните документи:

- копие на задграничния паспорт, от който е видно датите на влизане и излизане от страната;

- удостоверение от съответната Районна дирекция на вътрешните работи;

- документ, издаден от компетентните органи на съответната държава, преведен по реда на Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа. Когато молбата-декларация се подава от упълномощено лице се прилага и копие от пълномощното.

Изборът на изпълнител на медицинска помощ се удостоверява от регионалната здравноосигурителна каса по искане на съответното териториално поделение на НОИ.

Периодите, през които лицето отговаря на условията за освобождаване от здравноосигурителни вноски се отразяват в допълнителния регистър за документно доказана здравна осигуреност. В случай, че лицето за цялата календарна година е пребивавало извън страната и не е имало избор на личен лекар за цялата календарна година се освобождава от задължението за внасяне на здравноосигурителни вноски и целия период се отразява в допълнителния регистър. В случаите, при които за календарната година лицето е пребивавало повече от 183 календарни дни, но има месеци, през които се е завръщало в страната, не се дължат здравноосигурителни вноски само за месеците, през които е било извън страната при по-

ложение, че за същите месеци няма избор на личен лекар. Тези месеци се отразяват в допълнителния регистър за документно доказана здравна осигуреност. За останалите месеци от годината се дължат здравноосигурителни вноски. Когато след извършване на проверка на декларираниите в молбата обстоятелства се установи, че лицето е пребивавало по-малко от 183 дни извън страната през съответната календарна година или има избор на личен лекар то не отговаря на условията за освобождаване от внасяне на дължимите здравноосигурителни вноски. В тези случаи териториалните поделения на осигурителния институт писмено уведомяват гражданите за причините поради което не е уважена молбата. При несъгласие с констатираните обстоятелства тези лица могат да се обръщат към съответното териториално поделение на осигурителния институт или съответната районна здравноосигурителна каса.

Румяна Станчева
гл. експерт в НОИ

Прощален прием

Президентът Ференц Мадл се среща на 8 юли с ръководителите на националните и етнически малцинства в Унгария на прощален прием в палата „Шандор“. От името на българската общност в Унгария д-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление, подари на отиващия си президент една българска икона.

XVIII район

По официална покана на община Несебър, членовете на Българското малцинствено самоуправление на XVIII



район в Будапеща, посетиха историческия морски град. Поканата беше свързана с празника на българската култура и писменост 24 май. Заместник-председателят на самоуправлението Йордан Бебревски присъства със самостоятелна фотоизложба, „Унгария през погледа на един българин“. Последната беше открита от местен критик, като първо мероприятие в новата галерия на кметството в старата част на града. Изложбата пожъна голям успех и намери отзив в местният печат. Една част от фотосите отрази по-важните моменти от сътрудничеството на двата побратимени града. Делегацията посети живописното селце и културен резерват Жеравна, крайморските градове Созопол, Поморие, Равда, Свети Влас, взе участие в откриването на новата постройка на кметството в с. Гюльовце. Делегацията беше посрещната от кмета на гр. Несебър г-н Николай Трифонов. По време на престоя делегацията бе съпроводена от членовете на кметството в гр. Несебър.

Йордан Бебревски

EGYÜTTMŰKÖDÉS

Búcsúfogadás

Mádl Ferenc köztársasági elnök 2005. július 8-án búcsúfogadást adott a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségi szervezetek vezetőinek a Sándor-palotában. A magyarországi bolgár közösség nevében dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke egy bolgár ikont ajándékozott a leköszönő köztársasági elnöknek.

A XVIII. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat tagjai hivatalos meghívás keretében látogatták meg Neszebárt, a történelmi tengerparti várost. A meghívás kapcsolódott a május 24-én, Bulgáriában ünnepelt szláv kultúra és írásbeliség napjához. A BKÖ elnökhelyettese, Bebrevszky Jordán a *Magyarország egy bolgár szemzőgéből* című fotókiállítással vett részt a rendezvényen. A kiállítást egy helybéli kritikus nyitotta meg. Ez volt az első esemény a neszebári polgármesteri hivatal új galériájában. A kiállítás sikeres volt, visszhangra talált a helyi sajtóban. A fotók egy része tükrözte a két testvérváros közös munkájának jelentősebb eseményeit. A magyar küldöttség meglátogatta a kulturális rezervátumot, a festői szépégű falut, Zseravnát, a tengerparti városok közül Szozopolt, Pomoriét, Ravidát és Szent Vlaszt. Részt vett Gülövce nevű falu új polgármesteri hivatalának avatásán. A delegációt Trifonov Nikolaj, Neszebár polgármestere fogadta. A polgármesteri hivatal stábja végigkísérte látogatása során a magyar delegációt.

Bebrevszki Jordan

ISKOLA

Tanévzáró a Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskolában

Véget ért az első tanév a 2004-ben megalapított Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskolában, ahol a tanulók heti 4 órában tanulják a bolgár nyelvet és a népismeretet. Az iskola a magyar oktatási rendszer része, és az ott kapott osztályzat bekerülhet az év végi bizonyítványba.

Az iskola tanévzáró ünnepségére Kiskőrösön, a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum kertjében található Ivan Vazov szobor előtt került sor. A résztvevők először megkoszorúzták Vazov szobrát, majd a tanulók rövid műsort adtak, és végül megkapták a bizonyítványukat. Minden gyerek kapott egy bolgár könyvet és egy apró ajándékot a Bolgár Országos Önkormányzattól.

A Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola 2005/2006-os tanévének megnyitója szeptember 3-án 10 órakor lesz a Bolgár Művelődési Házban. Szeretettel várunk mindenkit, aki szeretné megőrizni anyanyelvét, hogy továbbadhassa gyerekeinek és unokáinak. Beiratkozás: a Bolgár Országos Önkormányzatnál és a tanévnyitón.

Vasárnapi óvoda

Ősztől elkezdi a foglalkozásokat a vasárnapi óvoda, ahol a gyerekek játékok és dalok segítségével tanulhatják a bolgár nyelvet.

Az óvodába jelentkezni lehet augusztus 20-tól a Bolgár Országos Önkormányzat irodájában.

Закриване на учебната година в Болгарското училище за роден език

Завърши първата учебна година в Болгарското училище за роден език, основано през 2004 г. от Болгарското републиканско самоуправление. В училището се изучават болгари език и народознание в 4 часа седмично. Училището е част от унгарската образователна система и оценките, по-



лучени по време на обучението се вписват в унгарското свидетелство за завършен клас. За първи път тази година унгарското Министерство на образованието отпечата специални свидетелства за завършен клас за обучаващите се в училищата за допълнително изучаване на роден език и култура.

Закриването на учебната година се състоя в тържествена обстановка пред бюста на Иван Вазов в Кишкьорьош. Внушителната скулптура е разположена в парка на преводачите до родната къща на Шандор Петьофи. Както е известно, патриархът на българската литература е превел едно-единствено стихотворение от Петьофи: „Лудият“, но то е станало една от най-известните творби на големия унгарски поет в България. Тържеството започна с поднасяне на венец пред паметника на Вазов. Децата от училището изнесоха кратка програма, след което получиха своите свидетелства за завършен

клас. Всяко дете получи подарък от Болгарското републиканско самоуправление и българска книга: по-големите сборник с творби на Иван Вазов, по-малките – забавна книжка.

През изминалата година училището успя да изгради своя материална база с добре уредена класна стая, учебни пособия, достъп до интернет. То редовно се снабдява с учебна и друга литература от България. За нарасналия му автори-



тет сред българската общност говори и факта, че класните стаи бяха пълни и интереса към него нараства.

Откриването на учебната 2005-2006 г. в Болгарското училище за роден език ще се състои на 3 септември от 10 часа в Болгарския културен дом.

Очакваме всички, които искат да запазят своя език и култура и да ги предадат на децата и внуците си!

Неделна детска занималня

От есента ще започне функционирането си неделна детска занималня, в която чрез игри и музика децата постепенно ще бъдат въввлечени в българска атмосфера. Целта е още в най-ранна възраст те да се потопят в света на своите родители, да заживеят в общност с други деца.

Обаждайте се на телефоните на самоуправлението след 20 август!

80 години от рождението на Ласло Наги



Литературната композиция „България – вторият дом на Ласло Наги“ съставена от Александър Гюров, бе представена от артистите Ева С. Чордаш и Имре Хорват, както и членове на Литературна сцена „Михай Вац“: В програмата на 14 юли взе участие и Българската фолклорна група „Зорница“. На тържеството присъстваха и представители на българската общност, организирани от БКИ, които пристигнаха с автобус, финансиран от българските самоуправления в Зугло и Веспрем.



80-тата годишнина от рождението на Ласло Наги бе отбелязана на 16 юли 2005 г. в родното му село Исказ. То бе организирано от кметството на Исказ и Фондация „Духовното наследство на Ласло Наги“. Тържеството започна с поднасяне на венец. Гости бяха поетите Ференц Буда и Ласло Вари Фабиан. Артистът Андраш Сабо рецитира стихотворения на Ласло Наги, певицата Беа Пайа изпълни песни по стихотворения на поета. Българският културен институт и Съюза на писателите в Унгария, съвместно с областта Веспрем и кметството на град Веспрем, както и други организации отбеляза на 14

юли с възпоменателна вечер 80 годишнината от рождението на поета в Дома на изкуствата.

Неотдавна българското издателство Гутенберг издаде сборник посветен на Ласло Наги и Маргит Сечи. Той съдържа стихове, спомени, откъси от дневниците на двамата поети, както и спомени на български автори за тях.



Редакторът и съставител на сборника Дьорд Сонди си е поставил за задача да представи колкото се може по-пълно творчеството им, свързано с България, както и тяхната любов. В сборника са публикувани стари и нови преводи на поезията на Ласло Наги и неговата съпруга.



Emlékünnepségek

A budapesti Bolgár Kulturális Intézet a Magyar Írók Szövetségével, Veszprém Megye és Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatával és több más szervezettel közösen július 14-én Veszprémben, a Művészetek Házában Nagy László Irodalmi Emlékestet rendezett a költő születésének 80. évfordulója tiszteletére.

A Bulgária - Nagy László második otthona c. irodalmi összeállítást, Alexander Gyurov válogatta és Sz. Csordás Éva és Horváth Imre előadóművész, valamint a TIT Váci Mihály Irodalmi Színpad tagjai adták elő. A műsorban fellépett a Zornica Bolgár Hagyományörző Csoport is.

Nagy László nyolcvanadik születésnapja tiszteletére július 16-án Iszkáz önkormányzata és a Nagy László Szellemi Öröksége Alapítvány közszorozással egybekötött kerti rendezvényt szervezett a költő szülőfalujában, szülőháza udvarán. A vendégek között Buda Ferenc és Vári Fábián László költő is megjelent. A műsorban Szabó András előadóművész Nagy László verseit szavalta és Palya Bea a költő megzenésített verseit énekelte.

A bolgár Guteberg könyvkiadó nemrég jelentette meg a Nagy Lászlónak és Szécsi Margitnak szentelt kötetet. A könyv a két költő verseit, visszaemlékezéseit, naplórészleteit, valamint bolgár írók róluk szóló írásait tartalmazza. A kötet összeállítója és szerkesztője Szondi György, akinek legfőbb célja az volt, hogy minél teljesebben mutassa be Bulgáriával kapcsolatos munkásságukat.

ZENE

Lilly of the West

2005. június 29-én az Almássy téri Szabadidőközpontban került megrendezésre Lilly Drumeva énekesnő és együttese a Lilly of the West koncertje. Lilyi Drumeva közgazdasági diplomát szerzett Ausztriában, és egyetemi évei alatt tanult meg gitározni. Akkor ismerkedett meg a Bluegrass stílussal is. A Bluegrass autentikus amerikai folklór, amely az ír zene, a country elemeit tartalmazza. Lilly Drumeva koncertjein gyakran használja fel az átdolgozott bolgár folklórt is. A Lilly of the West együttes 1996-ban alakult meg, és már 1998-ban Hollandiában a Bluegrass fesztiválon első díjat nyert. Lilly Drumevát nemrég beválogatták az Európai Bluegrass Szövetség vezetőségébe. Küldetésének érzi ennek a zenei stílusnak minél szélesebb körben való elterjesztését.

Lilly, meséljen valamit az együtteséről.

Én énekelek és gitározom. Roman Sykora nagybőgőn, Michal Barok mandolinon, Lubos Yurkovic szólógitáron, Filip Bato bendzson és Szava Dobso basszusgitáron játszik. Mindannyian Szlovákiából valók. *Milyen zene a Bluegrass?*

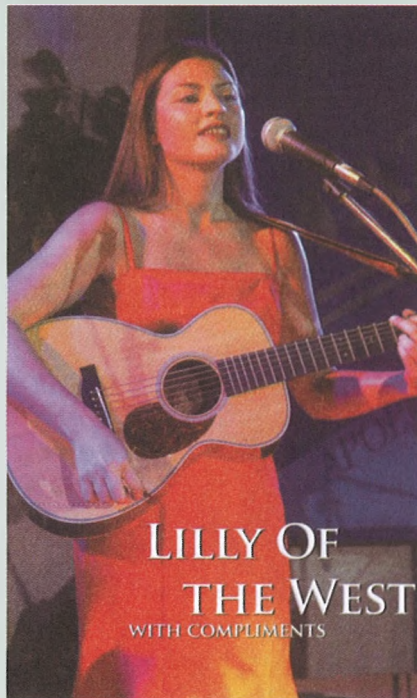
A Bluegrass autentikus amerikai folklór. Az első írországi áttelepülők zenéje, amely keveredett a blues-zal. *Bolgárként hogyan választotta éppen ezt a stílust?*

Véletlenül történt. Ausztriában jártam egyetemre, és ott elmentem Emmylou Harris koncertjére, amely nagy hatással volt rám. Amikor visszamentem Bulgáriába, néhány zenésztársammal 1996-ben megalakítottuk

Lilly of the West

Блуграс концерт

На 29 юни 2005 г. в Центъра



за културен отход на площад Алмаши се състоя концерт на българската певица Лили Друмева и нейния състав Lilly of the West.

Лили Друмева завършва икономически университет в Австрия и още по време на следването си се научава да свири на китара. Решаващ за съдбата ѝ се оказва един концерт на Емило Херис – популярна изпълнителка на стила блуграс, когато се среща за първи път с този тип музика. Блуграс е автентичен американски фолклор, който включва в себе си ирландска музика, кънтри.

Често изпълнява на концертите си и обработен български фолклор. В момента в групата ѝ свирят музиканти от Чехия и Словакия, където този стил и твърде разпространен. Съставът ѝ е основан през 1996 г. На Блуграс фестивала в Холандия през 1998 г. Lilly of the West получава първа награда и още същата година е поканен да свири на Годишни-

те музикални награди в Кентъки – родината на блуграса. Групата има концерти в САЩ, Холандия, Словакия и други европейски страни. Неотдавна Лили Друмева е избрана в борда на европейската блуграс асоциация. Тя счита за своя мисия разпространението на този вид музика, който се цени изключително много сред самите музиканти, но все още не е достатъчно популярен сред широки кръгове. По време на пресконференцията в Българския културен институт на 22 юни т.г. тя бе любезна да даде интервю за „Български вест“:

Лили, разкажете ни за вашата група Lilly of the West.

Аз съм вокал и свирия на китара. С мен свирят още Роман Сикора, контрабас, Михал Барок, мандолина, Любош Юркович, соло китара, Филип Бато, банджо и Сава Добшо, добро китара. Те всичките са от Словакия.

Каква музика е блуграса?

Блуграсът е автентичен американски фолклор. Блуграс означава синя трева. Такава е тревата, която расте в щата Кентъки, родината на тази музика. Това е музиката на първите преселници от Ирландия, която се смесва с блус музиката на черното население и е една от най-автентичните народни музика на Америка.

Като българка как избрахте точно този тип музика?

Това стана случайно. Докато следвах в Австрия, отидох на концерт на Емило Херис и бях много впечатлена. Започнах да си купувам дискове и като се върнах в България, срещнах музиканти, които също искаха да свирят такава музика и през 1996 г. създадохме групата Lilly of the West.

Какви бяха по-нататъшните ви стъпки като ръководител на състава?

Естествено, започнахме да си търсим участия в Европа и по Интернет намерих един фестивал в Чехия, в едно малко градче – Велке Немчице. Писах им един E-mail и те проявиха интерес и ни включиха в програмата. Тръгнахме с едно бусче за Чехия, където имаше и конгрес на Европейската блуграс асоциация. Те ни поканиха да свирим в Германия, оттам в Холандия. И така сме обиколили около 36 държави.

Навсякъде ли се харесва този вид музика?

Музиката е доста непозната. Тя се харесва преди всичко сред музиканти. И сред хората, които са отворени към фолклора, към традиционната музика.

Споменахте, че сте член на световната блуграс асоциация...

Член съм на световната асоциация и съм избрана в борда на европейската. Това беше важна стъпка в кариерата ми, тъй като един музикант не може цял живот да бъде музикант. А като член на ръководството на една асоциация имаш и друга дейност, освен да свириш и да пееш, имаш шанс да останеш по-дълго в бизнеса, без да си този, който забавлява хората всяка вечер.

Какви са най-близките ви планове?

Един успешен концерт в Будапеща. Желая го най-вече заради прекрасната организация и милите хора, които срещнах тук. След това през юли имаме едно малко турне в Норвегия, а през октомври заминавам на годишната среща на блуграса в Кентъки.

Проявява ли се в България интерес към този вид музика?

Интересът от страна на българите

е много слаб. Ние имаме стабилна аудитория сред чужденците в България, предимно англичани, ирландци.

Как се става музикант?

Занимавали ли сте се с музика и като дете?

Аз съм млад китарист, свиря на китара от 5-6 години и преди това не съм се занимавала с музика. Завърших икономика и никой от родителите ми не е музикант. Имах приятел в Австрия, който беше китарист и ме научи да свиря на китара. И след като придобих една основа, след това сам се развивах. И аз мисля, че този подход е дори по-естествения, отколкото да учиш музика дълги години. В България като си търсехме басист, например, идваха басисти, завършили консерватория. На тях като им вземеш нотите и спират да свирят. Няма този развит слух, да свирят на ухо и да видят накъде върви мелодията. Аз например мога да се оправя във всякакъв вид група и във всяка музика, просто защото веднага намирам акордите по слух. Това е може би дарба, не знам дали може да се тренира.

Явно е било натрупано някъде вътре във вас, докато си намери вратичката...

Според мен, всичко става с много желание. Като имаш голямо желание за нещо, може да не си от тези, които имат най-големия глас, най-доброто образование, но да успееш, тъй като желанието те кара да вървиш напред.

И докъде искате да стигнете?

Наясно съм, че това е музика за малък кръг хора. В Европа сме стигнали почти на върха, сред най-добрите европейските групи сме. Целта ми в момента е да имаме постоянни участия в Америка и групата да издаде албум там.

a Lilly of the West együttest. Említette, hogy tagja a Bluegrass Világszövetségnek. Tagja vagyok a világszövetségnek és az európai szövetség vezetőségének is.

Mik a legközelebbi tervei?

Szeretném, ha a budapesti koncertünk jól sikerülne. Után kisebb turnéra indulunk Norvégiába, októberben pedig Kentuckyba megyek a Bluegrass találkozóra.

Bulgáriában mekkora az érdeklődés ez iránt a zene iránt? A bolgárok részéről kicsi. Közönségünk főként az ott élő külföldiekből, angolokból, írekből áll.

Hogy lesz valakiből zenész? Gyerekkora óta foglalkozik zenével?

Én csak 5-6 éve gitározom, előtte nem foglalkoztam zenével, és a szüleim sem játszanak semmilyen hangszeren. Egy ausztriai barátom tanított meg gitározni. Amikor elsajátítottam az alapokat, magam fejlesztettem tovább magam. Én azt hiszem, ez természetesebb mód, mint évekig zenét tanulni. Ha azoktól, akik konzervatóriumot végeztek, elveszük a kottát, abbahagyják a zenélést. Nem tudnak hallás után zenélni. Én például bármilyen együttesben és bármilyen zenét tudok játszani, mert hallás után megtalálom az akkordokat. Ez lehet, hogy adottság, nem tudom, hogy lehet-e gyakorolni.

És hova szeretne eljutni?

Tisztában vagyok vele, hogy ez a zene csak egy bizonyos kört érdekel. Európában már majdnem a csúcsra értünk. Az a célunk, hogy állandó fellépéseink legyenek Amerikában és ki tudjunk adni ott egy albumot.

SZERVEZETEK

Magyar - Bolgár
Párbeszéd Klub alakult

Június 24-én, a Bolgár Művelődési Ház Carevec éttermének kerthelyiségében megtartotta első rendezvényét a Magyar-Bolgár Párbeszéd Klub. A Klub ősztől a Magyar-Bolgár Baráti Társaság tagszervezeteként kíván működni, ezáltal biztosítva a téma iránt érdeklődő generációk közötti folytonosságot, illetve a Baráti Társaság jogi hátterének köszönhetően pályázatokon is részt kíván venni.

Az est kellemes meglepetést okozott mind a szervezőknek, mind pedig a résztvevő 40 fiatalnak. A Klubot alapító öt fiatal ugyanis elsősorban olyan magyar és vegyes házasságból származó embereket hívott meg Bulgária-nosztalgizálására, akiknek hiányzik a Bulgáriával kapcsolatos élmények és benyomások újra és újra való átélése, másrészt aktívan közvetítenék is ezt a magyar közönség felé. A 24-i est különleges volt, hiszen kiderült, hogy a jelenleg Budapesten élő egyetemista vagy itt dolgozó bolgároknak, akiket szintén meghívtunk, ez volt az első közös összejövetelük.

A Klub havi-kéthavi rendszerességgel tartja összejöveteleit szeptembertől a Bolgár Kulturális Intézetben. A Klub nyitott más társadalmi és civil szervezetekkel való együttműködésre, sőt erre igényt tart és törekszik is.

Клуб Българо-унгарски диалог

На 24 юни в Българския културен дом, в градината на ресторант „Царевец“ се състоя първата среща на новоосновения Клуб Българо-унгарски диалог. От есента Клубът ще функционира като асоцииран член на Българо-унгарското дружество за приятелство. Целта му е да осигури приемственост между поколенията, които се интересуват от темата. Юридическият статут на Българо-унгарското дружество за приятелство ще даде възможност за участие в конкурси и разработване на проекти.



Вечерта се оказа приятна изненада както за организаторите, така и за близо 40-те млади участници. Петимата организатори бяха поканили унгарци и хора от смесени бракове, които – на първо място – имат нужда да споделят своята носталгия към България и да съпреживяват своите чувства и впечатления, а от друга страна да ги предадат на унгарската среда.

Вечерта на 24-ти бе особена, тъй като се оказа, че за учещите в Будапеща български студенти и работещите тук българи, това е първата съвместна среща.

От септември клубът ще провежда своите сбирки всеки месец или веднъж на два месеца в Българския културен инсти-

тут. Клубът е отворен за сътрудничество с други обществени и цивилни организации, смята го за необходимо и се стреми да установи контакти.

Обръщение на Клуба

Ние сме мостове!

Ти си българин и учиш или работиш в Унгария? Ти си унгарец, който е учил, работил или просто живял в България? Искаш да упражняваш и поддържаш нивото на владеене на езика? Или от дете носиш в кръвта си и двете култури, чувстваш се комфортно сред тях, като риба във вода? Или независимо защо, но двойствеността е характерна за теб и в една или друга степен са те докоснали атмосферата, културата, хората на другата страна.

Една от целите на нашия клуб е да открием в света места и хора, които живеят ден след ден в подобна българо-унгарска двойственост. Независимо дали ще става дума за бесарабските българи или за унгарците чанго (живеещи непосредствено едни до други), за живеещите в Ню Йорк унгарци и българи или за самите нас. Нашият клуб иска да даде възможност на младите интелектуалци и специалисти да създадат общност от съмишленици, в която да могат да се веселят, да създават контакти, да лобират, да оформят общ поглед към света.

Нашият клуб смята за своя задача да съдейства за установяването на контакти между живеещите в Будапеща младежи от унгарски, български и смесен произход. Като почитатели на България, ние желаем да се срещаме редовно. За тази цел ще организираме клубни следобе-

ди, екскурзии, конференции и курсове по теми, които са интересни и полезни за младите хора. Стремещт ни е да влем нов замах, младежки динамизъм в двустранните отношения. Основната ни цел е да използваме възможностите на PR, на медиите и на дружествения живот, за да представим историческото наследство на двустранните отношения и непрекъснато възпроизвеждащите се нови възможности пред широката публика преди всичко в Унгария. Освен създаването на цялостна обслужваща база данни, нашият Клуб е основан, за да поддържа живия контакт и развива културата на общуването. Диалогът е важен елемент в нашия живот. Ние имаме нужда от унгаро-български диалог, за да се опознаем по-добре, за да можем ползотворно да разсъждаваме заедно и с помощта на членовете на клуба да открием нови идеи, нови възможности и полза за всички нас в най-добрия смисъл на думата.

Патриция Тавас

ПРОМЕНИ В ЗАКОНА ЗА ОТБРАНАТА И ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ ОТНАСЯЩ СЕ ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ЖИВЕЩИ В ЧУЖБИНА

В Държавен вестник, бр. 38 от 03.05.2005 г. беше публикуван Законът за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Част от промените в закона се отнасят за лицата с българско гражданство от мъжки пол, пребиваващи в чужбина и годни за военна служба по смисъла на закона.

1. Според изменението на Закона за отбраната и въоръжените сили, се намалява пределната възраст за повикване

на наборна военна служба от 30 на 27 години;

2. Наборната военна служба е 9 месеца, а за завършилите висше образование със степен „специалист по ...“, „бакалавър“ или „магистър“ или приравнените на тях образователно-квалификационни степени – 6 месеца. Срокът на службата започва от деня на явяване на наборника на военна служба и издаването на заповед;

3. От наборна военна служба се отлагат и лицата постоянно живеещи в чужбина – до завръщането им в страната, но не по-късно от навършването на 27 години;

4. От наборна военна служба се освобождават българските граждани с двойно гражданство и постоянно живеещи в чужбина.

Лицето трябва да отговаря и на следните условия – освен българско гражданство, да има и друго гражданство, както и да пребивава постоянно в чужбина. Постоянното местожителство в чужбина може да се докаже с удостоверителен документ от общинската служба, където лицето има адресна регистрация в съответната държава.

Документите, представени от заинтересуваното лице, в зависимост от чуждата държава, от която произхождат, трябва да отговарят на изискванията на съответните разпоредби на двустранните международни договори или на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранните публични актове, съставена в Хага на 05 октомври 1961 г., по които Република България е страна, или на Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, както и да бъдат снабдени с преводи на български език, които се извършват и заверяват по предвидения ред.

A Klub levele minden érdeklődő felé

Hidak vagyunk mi mindnyájan!

Bolgár vagy és Magyarországon tanulsz, dolgozol? Magyar vagy, aki Bulgáriában tanultál, dolgoztál, vagy csak kint éltél? Fontos számodra a nyelv gyakorlása, szinten tartása? Esetleg kiskorod óta ereidben hordozod mindkét kultúrát, és otthonosan mozgatsz bennük, mint hal a vízben? Bárhogya is legyen, a kettősség rád is jellemző és így vagy úgy, de valamilyen szinten megérint a másik ország légköre, kultúrája és az emberek.

Klubunk egyik célja éppen az, hogy felfedezzük a világban azokat a helyeket és embereket, akik ugyanebben a magyar-bolgár kettősségben élnek nap, mint nap.

Klubunk fontosnak tartja a Budapesten élő magyar, bolgár és vegyes házasságból származó fiatalok kapcsolatépítését. Bulgária „szerelmeseiként“ rendszeresen akarunk egymással találkozni. Ennek érdekében klubdelutánokat, közös kirándulásokat, szakmai konferenciákat és továbbképzéseket szervezünk a jövőben, olyan témákban, melyek a fiatalok számára érdekesek és hasznosak. Arra törekszünk, hogy a kétoldalú kapcsolatokba új lendületet, fiatalos és dinamikus hozzáállást honosítsunk meg. Legalapvetőbb célunk, hogy a PR-, a média és a közösségi élet eszközeinek felhasználásával a kétoldalú kapcsolatok történelmi örökségét, az állandóan újratermelő lehetőségeket a nagyközönség elé tárjuk elsősorban Magyarországon.

Tavasz Patrícia

AKTUÁLIS

Wizz Air

2005. szeptember 18-tól a Wizz Air légitársaság fapados járatokat indít Szófiába. Érdeemes jó előre megtervezni az utazást és mielőbb lefoglalni a repülőjegyet, hogy minél alacsonyabb áron juthassunk hozzá. Az utolsó percben lefoglalt utak általában drágábbak.

Helyfoglalás. A hagyományos, drága és munkaerő-igényes foglalási rendszereket fenntartó légitársaságoktól eltérően a Wizz Air – roppant költséghatékony módon – internetes foglalást alkalmaz. Minden foglalás – még ha utazási iroda vagy a telefonos ügyfélszolgálat segítségével történik is – az interneten keresztül érkezik. Ez jelentős megtakarításhoz vezet. Ráadásul az utazás napján nincs is másra szükség, mint a foglalási kódra és egy érvényes fényképes igazolványra!

A helyfoglalás módja

Az utasok Interneten (wizzair.com), Call Centeren vagy utazási irodán keresztül, valamint a legtöbb repülőtéren a jegyárúsító pultoknál készíthetnek foglalást. A telefonos foglalást (Call Center) igénybe vevő utasok 5 eurót, vagy annak megfelelő helyi valutában számított kezelési díjat kötelesek fizetni.

A Wizz Air a fuvarozásra nem állít ki repülőjegyet. Repülőjegy helyett az utas egy foglalási kódot kap. A jegykezelésnél megfelelő fényképes igazolvány felmutatása és a foglalási kód közlése után kapja meg beszállókarttyáját. A foglalás típusától

Прием на чуждестранни студенти в България

В българските висши учебни заведения могат да кандидатстват чуждестранни студенти за платено обучение. (За чужди граждани от български произход процедурата е друга.) След завършено средно образование те могат да бъдат приети за студенти, а след завършено висше образование или степен на висше образование за продължаване на обучението си. За тези, които не желаят да преминават през специална езикова подготовка е необходим документ за владене на български език. Необходими са освен това молба с кратки биографични данни, където да се изредят и желаните специалности, копие от документа за завършено образование, копие от документа за самоличност, медицинско свидетелство, издадено в едномесечен срок от датата на кандидатстване, две снимки.

Документите трябва да бъдат заверени, преведени и легализирани. Срокът за подаване на документите за обучение в степен „бакалавър“, „магистър“ или „специалист“ след завършено средно образование е 1 октомври в годината на кандидатстването.

Допълнителна информация за реда и условията на прием и за езиковата и специализирана подготовка на чужденци в България се съдържа в Наредбата за държавните изисквания за приемане на чужденци във висшите училища на Република България, приета с ПМС №79/2000 г., изменена и допълнена с ПМС №226/30.08.2004 г. и ПМС №96/27.05.2005

Нискотарифната авиокомпания Wizz Air отваря колцентър в София

Унгарската Wizz Air, водеща в Централна и Източна Европа авиокомпания за нискобюджетни и нискотарифни полети пуска своя българска интернет страница и отваря телефонен център в София, съобщиха от българския офис на компанията.

Българските клиенти на Wizz Air ще могат да резервират полети на родния си език, както он-лайн, така и чрез телефонен център и намиране на локален номер. Резервациите ще стават чрез написване на адреса wizzair.com и кликуване върху иконката с българския флаг в горния десен ъгъл. Другият вариант е обаждане на телефон: 02/ 96 03 888.

Освен плащането чрез кредитна карта он-лайн, клиентите на Wizz Air могат да извършват вече директен паричен превод по банковата сметка на Wizz Air, след като са направили своята резервация чрез телефонния център. Това позволява и на тези, които нямат кредитни карти, да се възползват от ниските цени и опита на Wizz Air в областта на пътническото обслужване. Wizz Air е първият нискотарифен превозвач, който предлага билети на ниски цени от София до Будапеща и оттам до по-далечни дестинации включващи Лондон, Франкфурт и Малмьо/Копенхаген. Промоционални билети по 1 евро все още се предлагат за полетите, стартиращи от 18 септември.

Wizz Air е лидер на пазара на нискобюджетните превозвачи в Централна и Източна Европа. Компанията извършва

полети с нови самолети - Еърбъс А320 (180 места от Будапеща, Катовице, Варшава и Гданск) по 32 линии в Европа до 17 дестинации. От първите си полети през май 2004 Wizz Air е превозила близо 1.5 млн. пътници.

От 18 септември 2005 г. ниско-тарифната авиокомпания Wizz Air ще има полети до София. Добре е такова пътуване да бъде предварително организирано и самолетният билет да се резервира навреме, за да може цената на пътуването да е възможно най-ниска. Ако резервираме места в последния момент, цената е значително по-висока.

Резервация

За разлика от авиокомпаниите, които поддържат скъпо струващ и многолюден апарат за извършване на резервациите, при Wizz Air – по изключително ефективен начин – те се правят по Интернет. Всяка резервация, дори да е направена чрез туристическо бюро или по телефон, пристига в авиокомпанията по Интернет. Това значително намалява разноските. А в деня на пътуването е достатъчно пътникът да покаже пътническия си код и валиден документ за самоличност!

Как да направим резервация?

Пътниците могат да направят резервация по Интернет (wizzair.com), чрез Call Center или туристическо бюро, както и на билетните каси на повечето от летищата. Резервацията по телефон (Call Center) струва 5 евро или съответствието им в местна валута. Wizz Air не издава билети за полета. Вместо билет пътникът получава пътнически код. При качване в самолета път-

никът получава бордна карта след съобщаване на пътническия си код и представяне на документ за самоличност. В зависимост от типа на резервацията, пътникът получава пътническия си код по e-mail, по пощата или по факс, а ако резервацията е направена по телефона, Call Center му съобщава кода устно.

Цената не съдържа данъци, налози и други такси. Заплащането се извършва с валидна кредитна или дебитна карта, собственост на лицето, което прави резервацията. Ако пътникът извършва резервацията по Интернет или чрез Call Center, заплащането може да стане с валидна кредитна или релефна дебитна карта. Wizz Air приема следните кредитни или релефни дебитни карти: VISA (VI), Mastercard (MC). При всяка транзакция с карта се удържат 6 евро или съответствието в местна валута за административни разходи.

Промяна на часа на пътуването

Денят и часът на пътуването могат да бъдат променени най-късно 3 часа преди началото на полета било по Интернет, било чрез Call Center. Цената на промяната е 25 евро или съответствието им в местна валута за всеки пътник и всеки полет. В случай, че стойността на новия билет и съответните данъци, налози и други такси са по-високи от първоначално платената цена, разликата трябва да се заплати.

Смяна на името

Името на пътника може да бъде променено най-късно 3 часа преди началото на полета чрез Call Center. Промяната струва 50 евро на пътник или съответствието им в местна валута.

AKTUÁLIS

függően, foglalási kódját az ügyfél e-mail-ben, postán, vagy faxon kapja meg, illetve – telefonos foglalás esetén – a Call Center szóban közli. A viteldíj nem tartalmazza az adókat, illetékeket és egyéb díjakat.

A fizetés a helyfoglalás időpontjában esedékes, és kizárólag a foglalást végző személy hitel- vagy bankkártyájával történhet.

Ha az utas Interneten vagy Call Centeren keresztül foglal, a fizetés érvényes hitel- vagy dombornyomatos debitkártya segítségével történhet. A Wizz Air a következő kártyákat fogadja el: VISA (VI), Mastercard (MC). Minden egyes kártyatranzakcióért 6 eurót vagy annak megfelelő helyi valutát vonunk le adminisztrációs költségként.

Időpont-változtatás

Az utazás napja és időpontja legkésőbb a járat menetrend szerinti indulási ideje előtt 3 órával változtatható meg az Internetes helyfoglalási rendszeren vagy a Call Centeren keresztül. A módosítás díja 25 euró vagy annak helyi pénzben kifejezett egyenértéke/utas/járat. Amennyiben az új járatra megállapított viteldíj, adók, illetékek és egyéb díjak magasabbak az eredetileg megfizetetté, a különbözet megfizetendő. Amennyiben azonban alacsonyabbak, a Wizz Air a különbözetet nem téríti vissza.

Névváltoztatás

Az utas neve legkésőbb a járat indulási ideje előtt 3 órával változtatható meg Call Centeren keresztül. A módosítás díja 50 euró/utas vagy annak helyi pénzben kifejezett egyenértéke.

HÍREK BULGÁRIÁBÓL

Szeptembertől bolgár megfigyelők lesznek az Európai Parlamentben
Az Európai Parlament képviselői megszavazták, hogy szeptembertől bolgár és román megfigyelők is bekapcsolódnak a parlament munkájába. Az Európai Néppárt szerette volna, ha későbbre halasztják a bolgár és a román megfigyelők felvételét, de a képviselők 360 igen és 36 nem szavazattal, 125 tartózkodás mellett a felvétel mellett döntöttek.

A Trakia autópályára kötött szerződés nem felel meg az EU előírásainak

Az Európai Bizottság sajnálatát fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a bolgár kormány nyílt pályázat kiírása nélkül kötött koncessziós szerződést a Trakia autópályára. A Bizottság figyelmeztette az EU-felvételre váró többi országot, hogy ne kövessék a bolgár példát. A bolgár koncessziós törvény jelenleg ugyanis nincs összhangban az EU-normákkal.

Megtiltották a pénzváltóknak, hogy kitegyék a Nemzeti Bank hivatalos árfolyamait

A Fekete-tenger partján található pénzváltó irodákban nagyon sok visszaélés volt tapasztalható. Az egyik legelterjedtebb trükk, hogy a pénzváltó elé kiteszik a Bolgár Nemzeti Bank hivatalos árfolyamait, hogy a turisták azt higgyék, az az iroda árfolyama. Az igazi árfolyamokat pedig egy másik, nem túl látható helyen lévő táblára írják ki. A Pénzügyminisztérium ezért megtiltotta, hogy a pénzváltók kiírják a Nemzeti Bank hivatalos árfolyamait.

Новини от България

Български наблюдатели в Европарламента от септември

Български и румънски наблюдатели ще се включат в работата на Европейския парламент от септември, решиха евродепутатите. Приемането на наблюдателите на двете страни бе гласувано с 360 гласа „за“, 79 „против“ и 125 въздържали се. Гласуването бе по искане на 36 депутати от Европейската народна партия, които настояваха приемането на българските и румънските наблюдатели да бъде отложено. Още преди гласуването групата на Партията на европейските социалисти остро разкритикува предложението на колегите си от десницата.

Сделката за „Тракия“ не отговаря на изискванията на ЕС

Европейската комисия съжалява, че българското правителство начело със Симеон Сакскобургготски е сключило концесионния договор за магистрала „Тракия“, без да проведе открита процедура за избор на изпълнител. ЕК не препоръчва на никоя от останалите кандидатки за членство в ЕС да следват процедурата, избрана от българското правителство. Договорът за магистрала „Тракия“, остро критикуван от опозицията и голяма част от медиите, е сключен съгласно българския закон за концесиите, който не отговаря на евроизискванията. В момента България адаптира закона си към нормите на ЕС и че след като се присъедини към Евросъюза, страната вече няма да може да сключва концесии чрез пряко договаряне.

Забраниха на сарафите триковете с фиксинга на БНБ

Министерството на финанси-

те забрани на сарафите да поставят табели с курсовете на БНБ пред пунктовете за обмяна на валута. В наредбата е посочено, че обменните бюра трябва задължително да поставят табло с курсовете до гишетото, където се извършва обмяната. Те не могат да обявяват курсове, различни от тези на това табло, предвиждат промените.

Новите изисквания се въвеждат заради зачестилите сарафски измами по Южното Черноморие. Един от най-разпространените трикове бе пред обменните бюра да се поставя табела с фиксинга на БНБ, за да се заблуждават туристите, че това са курсовете, с които работи бюрото. Истинските котировки на валутите обаче сарафите изписваха на друго табло, което поставяха на не много видно място.

И GSM-ите влизат в указател

Номерата на мобилните телефони на абонатите на МТел и ГлоБул ще бъдат включени в бъдещия нов указател на БТК. Комисията за регулиране на съобщенията задължи телекома да издаде указателя догодина.

Освен номерата на GSM-ите в новия указател ще са включени и стационарните телефони, адресите и имената на абонатите на БТК. В справочника ще могат да се вписват и имената на всички хора, които ползват даден телефон, дори да не са титуляри на сметката.

БТК плаща неустойка, ако нямаме телефон 2 дни

БТК ще плаща неустойка на абонатите си, които са останали без телефон за повече от два дни заради техническа повреда. Неустойката ще е в размер на 30% от месечния абонамент, става ясно от нови-

те общи условия на клиентските договори на телекома. Документът е влязъл в сила от 30 юни.

Хората, които са останали без телефон за срок от 11 до 20 дни няма изобщо да плащат абонамент, пише в условията. Ако техническата повреда бъде отстранена след повече от 21 дни, абонаментът няма да плаща два абонамента.

Археолози търсят долината на хановите

Археолози предполагат, че са открили долината на прабългарските ханове в района на шуменското село Кабиюк. Експедицията на проф. Рашо Рашев, която изследва околността, се натъкна в местността Чеир дере на 4 могили. Те са разположени по четирите посоки на света и се намират на 150 метра една от друга. Предполага се, че в тях са погребани българските владетели. Археолозите показаха първия гроб на прабългарски аристократ, разкрит в периферията на южната могила. Те очакват в централната част да намерят основния гроб и не изключват там да е погребан един от 15-те български ханове. Досега археологията не е намерила нито един от тях. Според проф. Рашев владетелите не са били полагани край столицата Плиска за разлика от простолудието, за да не бъдат обругавани вечните им жилища.

Селяните живеят по-нашироко от гражданиите

На всеки българин в страната се падат средно 19,54 кв. м жилищна площ, стана ясно от изследване на Националния статистически институт. Данните са за края на миналата година. Жителите на градовете обитават средно по 17,20 кв. м. Този показател е най-нисък в градовете от област

Благоевград - 15,95 кв. м. Един жител на столицата пък обитават средно 17,02 кв. м.

Значително по-голяма е жилищната площ, която се пада на един човек в селата - 24,99 кв. м. Най-нашироко живеят в пернишките села. Там на един човек се падат 54 кв. м.

В градовете в едно жилище живеят средно по двама души, а в селата - 1,69 души. Този показател е най-висок в селата в Пернишко и Софийско.

Там на едно жилище се падат съответно 0,74 и 0,98 души. Най-претъпкани са жилищата в Благоевградска област. Там на едно жилище се падат 2,55 души. За София този показател е 2,34 души.

В България е най-голям броят на двустайните жилища - 1 229 347. Тристаините са 1 183 457, четиристайните - 555 025, петстайните - 182 632, а тези шест и повече стаи - 121 802. Едностайните жилища са 432 535.

В градовете има най-много двустайни жилища - 875 748, следвани от тристайните - 731 256, и едностайните - 322 246.

В селата най-много са тристайните къщи - 452 201, следвани от двустайните - 353 599. Общият брой на жилищните сгради в България към края на миналата година е бил 2 126 232.

СПОРТ Изхвърлиха Батето от МОК

Иван Славков бе изключен от Международния олимпийски комитет за нарушаване на етичните норми. Вчера на заседанието на МОК Батето събра само 12 от нужните 35 гласа в негова подкрепа, 84 от членовете на комитетата гласуваха за изхвърлянето му, а петима се въздържаха. Зетят на Тодор Живков ще трябва да освободи и мястото си като президент на Българския олимпийски комитет, но може да остане шеф на Българския футболен съюз.

HÍREK BULGÁRIÁBÓL

A mobilszámok is benne lesznek a telefonkönyvben

Az Mtel és a GloBul előfizetőinek a telefonszámjai is benne lesznek a Bolgár Távközlési Társaság jövőre megjelenő telefonkönyvében. A vezetőkes telefonszámok esetén pedig nemcsak a tulajdonos, hanem a telefon minden használójának a neve szerepelhet a telefonkönyvben.

A Bolgár Távközlési Társaság fizet, ha 2 napig rossz a telefon
A BTT kártérítést fizet az előfizetőinek, ha két napnál tovább nem működik a telefonjuk. A kártérítés a havi előfizetési díj 30 %. Ha 11-20 napig nem működik a telefon, nem kell kifizetni a havi előfizetési díjat. A 21. naptól kezdve pedig kéthavi előfizetést enged el a társaság.

A régészek a kánok völgyét keresik

A régészek úgy vélik, hogy a Sumen környéki Kabijuk falunál megtalálták a protobolgár kánok völgyét. A kutatók négy halmot fedeztek fel, vélhetően ott vannak eltemetve a bolgár uralkodók. Az egyik halom szélén már feltárták egy protobolgár arisztokrata sírját.

SPORT

Kirúgták Ivan Szlavkovot a NOB-ból

Ivan Szlavkovot kizárták a Nemzetközi Olimpiai Bizottságból, mert megsértette az etikai normákat. Todor Zsivkov vejének így le kell mondania a Bolgár Olimpiai Bizottság elnöki tisztjéről is.

ЗА ВАС, ДЕЦА

На море

Додето виждаш, все вода –
безкрайно е морето.
Така безкрайно се синее
над него и небето.

В игри по пясъка горещ,
минаваха се дните,
във лодката, като във люлка,
се люшкав над вълните.

Видях и параходи аз –
грамадни и могъщи –
с комини, стаи и салони,
като големи къщи...

Като порасна аз голям,
реших моряк да стана,
със своя параход прославен
да плавам в океана.

Но дотогава има, знам,
дванадесет години,
а засега ви дар донесох –
два джоба ръковини....

Дора Габе

Дъжд

Ситни капчици звънят
И косичката ми мокрят.
Бързо бягам, но дъждът
Ме загражда с бистри локви.

Хванали се за ръце,
Обачетата лудуват,
Сякаш весело хорце
Над главата ми танкуват.

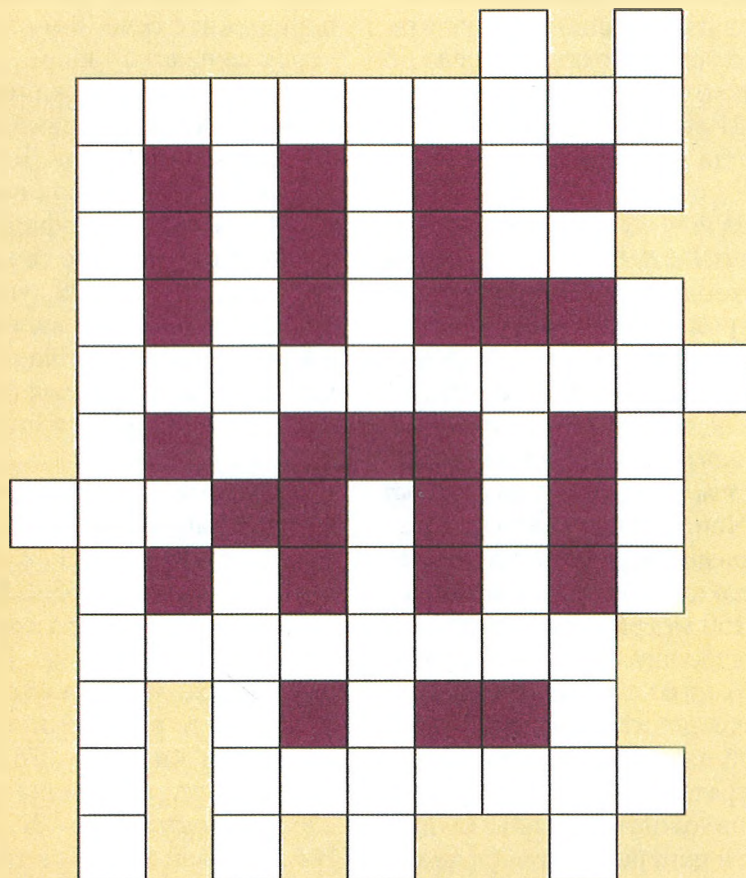
Между капките безброй
Слънцето лъчи провира.
Казва ми:
- Не бягай, стой!
Тоя дъжд внезапно спира.

Изведнъж дъждът престана.
И на горската поляна
Покрай мен на всяка стъпка
Се показва бяла гъбка.

Галина Златина

Сътавете кръстословица от дадените думи:

КОНТУРИ, НИ, ЦАРЕ, СЪРНЕ, ТРИТОН, ТРЯВНА, ЛОЧИМ,
СОФИЯНЕЦ, ЕФЕКТ, ЧЕСЪН, КИТОЛОВЕЦ, УЧИ,
КОМИНОЧИСТАЧ, ЗВЪН, ИЦО, НЕОБМИСЛЕН



**Деца, в пъзела са скрити 12 български града.
Можете ли да ги откриете?**

Ф	Б	А	Л	Ч	И	К	О	Ф	Х
С	Ч	Л	К	Р	М	Ъ	С	С	А
Р	Е	К	А	З	Т	Р	Й	Л	С
Е	П	А	З	А	Р	Д	Ж	И	К
Л	Е	Р	А	Ж	Я	Ж	Е	В	О
А	Л	Л	Н	Д	В	А	Р	Е	В
П	А	О	Л	В	Н	Л	А	Н	О
П	Р	В	Ъ	О	А	И	В	К	Ф
Й	Е	О	К	М	Е	Л	Н	И	К
С	И	Л	И	С	Т	Р	А	П	О

Сватбените годишнини

Зелена – празнува се на датата, когато е сключен брачният съюз. Всеки месец на този ден се прави венец от зелени клонки. Разлиства се нов живот за семейството. И така се празнува през цялата първа година.

Първата годишнина е **памучната сватба**.

На семейството се даряват чаршафи, покривки, хавлии, защото младото семейство има нужда от полезни подаръци за бита си.

Дървената сватба е на петата година.

Подаръците са от дърво – дърворезба (пластика, свещници, декоративни чинии), кошнички, дъски за нарязване на хляб.

Медена сватба е седмата година от сключването на брака.

Подаряват се предмети от кована мед, но традицията е започнала с подаряването на медна паричка.

Букети от рози поднасят в деня на десетата годишнина от сватбата, затова сватбата е **розова сватба**.

Изминали са 12 години и шест месеца. За подържане на блясъка се подаряват никелирани съдове – сватбата е **никелова**.

След 15 години брачен живот е ясно, че предполага, че съпружеските отношения са ясни и прозрачни като стъкло. Затова и годишнината е **стъклена сватба**. Подаряват се стъклени чаши, кани, вази от стъкло.

Порцеланова сватба се отбелязва след 20 години съпружески живот.

Сребърната сватба, която се отбелязва след 25 години брак. Подаряват се сребърни предмети Сребърни бижута си разменят и съпрузите.

Бисерна е сватбата в деня на 30 годишнината.

Подаръкът на съпруга е огърлица от перли, защото те не потъмняват, каквито са и съпружеските чувства през тези години.

35 година от сватбата е наречена **ленена**.

След 40 години брак –**рубинена** сватба. Съпругата е заслужила пръстен с рубин.

Златна е сватбата в деня на 50 годишнината.

Когато са изминали 60 години от сватбата тя е наречена **диамантена** – съпрузите се радват на здраве и дълголетие.

Но както и да са наречени тези годишнини, важна е обичта, разбирателството толерантността в семейството.

ЗА ДОМАКИНЯТА

Пиле с гъби и кашкавал на фурна

Продукти: 1 пиле (1 кг), 125 г масло, 100 г гъби, 200 г кашкавал, 2 кафени чашки брашно, 2-3 яйца, сол и черен пипер на вкус.

Пилето се почиства, измива и се сварява в подсолена вода. Остава се да изстине, обезкостява се и се нарязва на ивички.

В половината от маслото се запързва брашното и се разрежда с 2 чаени чаши бульон от варенето на пилето. Към получения сос се прибавят нарязаното месо, настърганият кашкавал, задушешните в 1/4 от маслото гъби, сол и черен пипер. Накрая при леко разбъркване се прибавят разбитите на сняг белтъци.

Сместа се изсипва в намазана с останалото масло и поръсена с брашно тавичка. Пече се при умерена температура до зачервяване.

Готовото ястие се поднася топло с гарнитурата от зелена салата или друга.

Sült gombás-sajtos csirke

Hozzávalók: 1 db csirke (1 kg), 125 g vaj, 10 dkg gomba, 20 dkg sajt, 2 kávécsésze liszt, 2-3 tojás só, bors

A megtisztított, megmosott csirkét sós vízben megfőzzük. Miután kihűlt, kicsontozzuk és csíkokra vágjuk.

Rántást készítünk a lisztből és vaj feléből, és felöntjük a csirke főzőlevéből 2 teáscsészenyivel. Hozzáadjuk a csirkehúst, a leszelt sajtot és a maradék vaj felében megpárolt gombát, a tojássárgáját, sót és borsot. A végén óvatosan hozzákeverjük a kemény habbá felvert tojásfehérjét. A masszát az előzetesen kivajazott és kilisztezett tepsibe öntjük és közepes lángon megsütjük.

Az elkészült ételt zöldsalátával tálaljuk.

Дружество на българите в Унгария Magyarországi Bolgárok Egyesülete
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-6560
 Българско републиканско самоуправление Bolgár Országos Önkormányzat
 1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4210
 Столично българско самоуправление Fővárosi Bolgár Önkormányzat
 1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4211
 Посолство на Република България Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
 1063 Budapest, Andrassy út 115, tel.: 322-0836, 322-0824
 Български православен храм „Св. св. Кирил и Методий“
 Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 15, tel.: 215-0039
 Български културен институт Bolgár Kulturális Intézet
 1063 Budapest, Andrassy út 14, tel.: 269-4246
 Българо-унгарско средно езиково училище „Христо Ботев“
 Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium
 1062 Budapest, Bajza u. 44, tel.: 474-0536, 474-0537
 Българско училище за роден език
 Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola
 1093 Budapest, Lónyay u. 41. tel.: 216-4210
 Ресторант „Царевец“ Carevec Étterem
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1797
 Хотел „Рила“ Hotel Rila
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1621

С ГРУП до България

- всеки вторник, сряда, петък и събота от Будапеща за София в 17.00 от автогара Неплигет
- всеки понеделник, вторник, четвъртък и петък от София за Будапеща в 16.30 от новата автогара при Централна гара
- билети се продават в Българския културен институт и в касите на ВОЛАНБУС в цялата страна

GROUP autóbuszjárat Bulgáriába

- minden kedden, szerdán, pénteken és szombaton Budapestről Szófiába 17.00 órakor a népligeti autóbusz-pályaudvarról
- minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken Szófiából Budapestre 16.30-kor a Központi Pályaudvar előtti új autóbusz-pályaudvarról
- jegyek kaphatók a Bolgár Kulturális Intézetben és a VOLÁNBUSZ jegypénztáраiban

Слушайте българското предаване по Унгарското радио всяка сряда от 21.30 часа

Новини от България и из живота на българската общност в Унгария, актуално интервю, българска музика.
 За Будапеща: по програма „Кошут“ на средни вълни 873 клхц; Дебрецен – 91,4 мгхц; Мишколц – 1116 клхц;
 Печ – 873 клхц, 101,7 мгхц.

Гледайте предаването „Рондо“ на Унгарската телевизия

всеки последен четвъртък от месеца по MTV от 14.00 часа (повторение: събота по М2 от 12.00 часа)

Български вест, юли 2005 г.

Издание на Българското републиканско самоуправление

1093 Будапеща, ул. Лоняи 41

Редакция: Андреа Генат (главен редактор), Моника Тютюнкова, Светла Кьосева

Отговорен издател: Данчо Мусев

Цена 50 форинта

Издава се с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства в Унгария, на Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в IV, V, VI, XII, XIII, XIV, XV, XVIII, XX и XXI район на Будапеща и в Сигетсентмиклош, Печ, Дебрецен

Bolgár Hírek, 2005. július

A Bolgár Országos Önkormányzat kiadványa

1093 Budapest, Lónyay u. 41

Szerkesztőbizottság: Genát Andrea (főszerkesztő), Kjoszeva Szvetla, Tyutyunkov Mónika

Felelős kiadó: Muszev Dancso

Ára: 50 Ft

Megjelenik a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat, a IV., az V., a VI., a XII., a XIII., a XIV., a XV., a XVIII., a XX. és a XXI. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

Globe Print Nyomda